

*Міністерство освіти і науки України
Льотна академія Національного авіаційного університету (м. Кропивницький, Україна)
Національний авіаційний університет (м. Київ, Україна)
Національний університет «Львівська політехніка» (м. Львів, Україна)
Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (м. Харків, Україна)
Національний центр «Мала академія наук України» (м. Київ, Україна)
Білоруська державна академія авіації (м. Мінськ, Республіка Білорусь)
Сумський національний аграрний університет (м. Суми, Україна)
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ (м. Дніпро, Україна)
Університет державної фіскальної служби України (м. Ірпінь, Україна)
Академічна школа засобів комунікації та мультимедіа, університет Аріель (м. Аріель, Ізраїль)
Університет Норд (м. Буде, Норвегія)
Компанія «Safeus Drone» (Республіка Корея)
Технічний університет (м. Софія, Болгарія)*

МОДЕРНІЗАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ СВІТОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(Кропивницький, 27–28 травня 2020 року)

Київ
Національний центр
«Мала академія наук України»
2020

■ ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ В АВІАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Письменна Марія Сергіївна,
декан факультету менеджменту
Льотної академії
Національного авіаційного університету,
професор кафедри менеджменту,
економіки та туризму,
доктор економічних наук, доцент
mari.pismennaya.83@ukr.net

Психологія — це наука, що вивчає закономірності й механізми психічної діяльності людей. Назва науки «психологія» походить від грецьких слів: «психу» (душа), «логос» (навчання), тобто наука про душу, а точніше про внутрішній, суб'єктивний світ людини.

Термін «психологія» запропонував німецький схоластик Гокленіус наприкінці XVI ст. Психологія (як наука) вивчає об'єктивні закономірності, прояви і механізми психіки як особливої форми життєдіяльності.

Довгий час психологія розвивалася як складова частина філософії, і тільки в середині XIX ст. вона виокремилася в самостійну науку. Це стало можливим внаслідок того, що психологія поступово перетворювалася з науки описової в науку експериментальну.

Нині психологія являє собою досить складну й розгалужену систему дисциплін.

Крім загальної психології, що вивчає загальні закономірності психічної діяльності, відомі і швидко розвиваються окремі прикладні галузі психології. Так, групу прикладних галузей, які вивчають закономірності й механізми психіки людей, зайнятих конкретними видами діяльності, становлять: психологія праці і її відносно самостійні розділи (інженерна, авіаційна й космічна психології); психологія пізнання; педагогічна, військова, юридична психологія та ін.

Юридична психологія є інтегративною наукою, вона являє собою цілісну систему знань із психології та юриспруденції. Вона покликана розробляти загальні закономірності психологічної науки

в їхньому специфічному відображенні — з погляду права, а також містить у собі різні галузі наукових знань, є прикладною наукою й рівною мірою належить як психології, так і юриспруденції.

У сфері суспільних відносин, регульованих нормами права, психічна діяльність людей набуває своєрідних рис, які обумовлені специфікою людської діяльності щодо правового регулювання.

Психологія — єдина наука, здатна забезпечити не тільки пізнання психічної діяльності, але й керування нею. З розвитком суспільства її значення буде усе більше зростати.

Однією зі складових авіаційної психології є авіаційна інженерна психологія, в рамках якої вивчаються процеси і засоби інформаційної взаємодії людини та авіаційних технічних систем. Увага авіаційної психології спрямовується також на процес діяльності людини в умовах професійних ризиків, підвищеної відповідальності і несприятливих фізичних чинників польоту.

Практичне застосування можливостей психології в авіації бере початок з часів Першої світової війни, коли з метою оцінювання професійної психологічної придатності почали вивчати швидкість реакції льотчиків на зорові, слухові й тактильні подразники (Ж. Камю, А. Неппер, 1916, Франція). Наприкінці ХХ ст, в умовах поширення засобів автоматизації і загальної тенденції до зростання обсягів пізнавально-перцептивних завдань і багатозадачності, збільшувалась увага до показників технічної кмітливості пілотів та їхніх особистісних якостей.

Юридична психологія є прикладною наукою, яка має інтегративний характер. Вона ґрунтується на поєднанні наукових досліджень у галузі психології і юриспруденції.

У центрі уваги цієї науки перебувають психологічні проблеми узгодження людини і права як елементів однієї системи. Вона розробляє рекомендації на підвищення ефективності системи «людина — право».

Отже, важливим завданням авіаційної психології є аналіз психологічних причин авіаційних подій (інцидентів, аварій та катастроф).